

Niet alle mensen gaven zich zomaar over aan de Duitsers. Ze verzonnen soms slimme manieren om het de Duitsers lastig te maken. Een aantal van hun trucjes ontdek je als je de verhalen bij deze voorwerpen leest.

SLIMME TRUCJES VAN HET VERZET

VERVALSTE PAPIEREN

In 1941 moest iedereen boven de veertien jaar een persoonsbewijs op zak te hebben. Zo konden Joden gemakkelijk worden opgespoord want zij hadden een grote **J** in hun persoonsbewijs. De mensen van het verzet zorgden voor valse persoonsbewijzen.

DE BRIL VAN HANNIE

Hannie Schaft was een meisje uit Haarlem dat bij het gewapende verzet zat. Ze schoot verraders, Nederlanders die de Duitsers hielpen, dood. Hannie werd gezocht door de Duitsers. Daarom verfde ze haar opvallende rode haar zwart en zette ze dit brilletje op als vermomming. Maar ze werd helaas toch gepakt en op 17 april 1945 in de duinen bij Bloemendaal doodgeschoten.

VERSTOPT PISTOOL

Als de Duitsers je aanhielden met een wapen op zak, liep het slecht met je af. Dit pistool zat verstopt in een bijbel.

ONHERKENBARE RADIO'S

In Engeland maakte het verzet radio-uitzendingen om Nederlanders aan te moedigen het tegen de Duitsers op te nemen. Ook koningin Wilhelmina hield radiotoespraken om de mensen een hart onder de riem te steken. Daarom mochten Nederlanders niet naar de radio luisteren van de Duitsers. Veel mensen verstopten hun radio. Je kon hoge geldboetes krijgen of zelfs gevangenisstraf als je betrapt werd.

SPECIALE VERVALSERSSPULLEN

Goed vervalsen van identiteitsbewijzen was behoorlijk lastig. De Duitsers gebruikten speciale inkt en karton voor het maken van de persoonsbewijzen. Kunstenaars bij het verzet probeerden de papieren zo goed mogelijk na te maken met speciale gereedschappen.

ONDERDUIKERS VERSTOPPEN

Tijdens de oorlog kwamen er steeds meer onderduikers. Eerst Joden, daarna Nederlandse mannen die niet in Duitsland wilden werken, en mensen uit het verzet die werden gezocht. Er werden allerlei slimme schuilplaatsen gemaakt om die mensen te verstoppen. Als je iemand hielp onderduiken, kreeg je straf. Het helpen van Joodse onderduikers kon je zelfs het leven kosten.

GEHEIME KRANTEN

Verzetsmensen maakten stiekem kranten met nieuws over de oorlog en oproepen om de Duitsers dwars te zitten. Het maken of rondbrengen van die kranten was levensgevaarlijk.

MEEDOEN OF VERZETTEN

De meeste Nederlanders probeerden in de oorlog zo goed mogelijk te overleven. Een kleine groep maakte andere keuzes: **collaborateurs** deden mee met de Duitsers. Het **verzet** probeerde de Duitsers juist dwars te zitten. Een belangrijke taak van het verzet was hulp aan **onderduikers**. Dat waren Joden, jonge mannen die niet naar Duitsland wilden en verzetsstrijders. Een klein groepje gebruikte wapens tegen de Duitsers of hun helpers. Het was gevaarlijk om dit werk te doen. Sommige verzetsstrijders kregen de doodstraf. In mei 1945 werd Nederland **bevrijd** door Engelse, Amerikaanse en Canadese soldaten: de **Geallieerden**.